

Izglītības ministra prof. A. Tenteļa runa Lietavas mākslas izstādi atklājot.

Sestdien, 20. martā, Rīgas pils. mākslas muzejā, klātesot Valsts un Ministru Prezidentam Dr K. Ulmanim, valdības locekļiem, mākslas, zinātnes un sabiedrības pārstāvjiem, kuŗu vidū bija arī Lietavas sūtnis inž. Vileišis un no Kauņas atbraukušie pilsētas galva Merķis, Lietavas valsts teātra direktors Žadeika un vairāki brāļu tautas mākslinieki, izglītības ministrs Dr A. Tentelis sacīja šādu runu:

„Šodien šeit, mākslas muzejā, mūs pulcinājusi jauna mākslas izstāde, ne mūsu pašu, ne atsevišķas mākslinieku grupas, bet mūsu mīļo kaimiņu, mūsu radu tautas un valsts, Lietavas mākslinieku tēlojošās mākslas izstāde. Lietavas mākslinieki, Lietavas mākslas pārstāvji šodien mūsu zemē pirmo reizi nostājas mūsu priekšā un rāda savu pielocīto mākslas kulturas pūru. Lietavas tēlojošā māksla nāk pie mums, un mēs varēsim iepazīties ar tās sasniegumiem; mūsu abu tautu mākslas varēs stiprināties savās jaunradišanas spējās un mācīties viena no otras, jo vairāk tāpēc, ka abu zemju mākslas dzīve attīstījusies neatkarīgi, izņemot tikai atsevišķus mākslniekus. Es nešaubos, ka Čurļoņa u. c. mākslas darbinieku zeme mums daudz ko varēs rādīt un mācīt. Tāpēc mūsu interese jo lielāka. Šī spožā sanāksme šodien, darba dienā, liecina, ka šī izstāde modinājusi lielu interesi, un visi klātesošie sirsnīgi apsveic mūsu kaimiņu mākslu un tās radītājus. Tas pilda mūs ar pārliecību, ka šī izstāde pildīs savu misiju tautu starpā: vienos mūsu tautu mākslniekus un līdz ar to mūsu tautas vienā kulturas saimē, kuŗā katrs loceklis patura savu individuālo seju, savu patstāvību

un tomēr jūtas, ka viņš pieder pie vienas kopības. Tuvināšanās uz kulturala pamata ir laikam tā dziļākā tuvināšanās, tā nāk no tīras sirds un ir vislabvēlīgākā. Māksla cilvēku kulturas nozarēs ir visnozīmīgākā: viņa viegli un ērti var pildīt savu augsto uzdevumu, jo tā saprotama bez vārdiem un viegli nostādāma citas tautas acu priekšā.

Man šodien piekritis lielais gods Latvijas valdības vārdā apsveikt Lietavas mākslu un tās pārstāvjus pie mums, Latvijā. Novēlu šai izstādei, pirmajai vispārīgai, ko Lietava sūta pāri par savām robežām, vislabākās sekmes un nopelnītu izdošanos. Lai tā kalpotu mūsu tautu savstarpējas tuvināšanas un draudzības laukā un stiprinātu mūsu tautu radniecības jūtas.“

Lietavas sūtnis V. Vileišis

savā runā pateicās Valsts Prezidentam par parādīto godu, uzņemoties protektorātu par izstādi, un izstādes goda komitejas locekļiem ar izglītības ministri un Rīgas pilsētas galvu par izrādīto pretimmāksšanu izstādes sarīkošanā. Lietavas mākslinieku nolūks bija dot iespēju plašākai latviešu sabiedrībai iepazīties ar Lietavas mākslu, kas viņiem dod arī iespēju nodibināt personīgu kontaktu ar latviešu koleģiem.

Tāda mākslas izstāžu apmaiņa ir ļoti svarīga parādība mūsu tautu tuvināšanas darbā, jo caur mākslu, liekas, ir iespējams vislabāk iepazīties ar tautas rakstura īpatnībām, tautas dzīvi un garu. Tādēļ mākslas izstāžu apmaiņa ir sevišķi svarīgs apstāklis mūsu draudzīgo Baltijas valstu un mūsu tautu kulturas dzīvē. Mūsu kopdarbība kulturas laukā pēdējos gados ir ļoti plaši gājusi uz priekšu, un mums ir jāvēlas, lai šis svētīgais darbs tiktu turpināts.